

Svensk författningssamling

Lag om ändring i miljöbalken

Utfärdad den 18 juni 2026

SFS 2026:1385

Publicerad
den 25 juni 2026

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om miljöbalken
dels att 31 kap. 4, 5, 9 och 13 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas en ny paragraf, 31 kap. 15 a §, av följande lydelse.

31 kap.

4 §² Fastighetsägaren har rätt till ersättning på grund av beslut som innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning inom berörd del av en fastighet avsevärt försvåras, om beslutet gäller

1. föreskrifter enligt 7 kap. 3 § om åtgärder och inskränkningar som rör nationalparker,

2. föreskrifter enligt 7 kap. 5, 6 eller 9 § om åtgärder och inskränkningar som rör naturreservat och kulturreservat,

3. en dispens enligt 7 kap. 11 § andra stycket som har förenats med särskilda villkor eller en vägran att ge en dispens enligt 7 kap. 11 § andra stycket, om dispensen avser ett biotopskyddsområde enligt 7 kap. 11 § första stycket 1,

4. bildande av ett biotopskyddsområde enligt 7 kap. 11 § första stycket 2,

5. föreskrifter enligt 7 kap. 22 § om åtgärder och inskränkningar som rör vattenskyddsområden,

6. skydd för särskilda områden enligt 7 kap. 28 a–29 b §§,

7. en vägran att ge dispens enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 8 kap. 1 eller 2 §, eller en dispens som har getts enligt sådana föreskrifter och förenats med särskilda villkor,

8. förelägganden eller förbud enligt 12 kap. 6 § fjärde stycket som rör viss verksamhet, eller

9. föreskrifter som avses i 20 § tredje stycket 1 fiskelagen (1993:787).

En föreskrift enligt 7 kap. 3 § om begränsning av rätten till jakt efter björn, lo, varg, järv, älg eller örn medför inte rätt till ersättning.

5 §³ Om ett beslut som avses i 4 § första stycket 1, 2, 5, 6 eller 9 innebär att det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd, betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor.

Om det enligt 7 kap. 24 § har meddelats ett förbud att vidta en åtgärd utan tillstånd och tillstånd vägras, gäller 4 § första stycket.

¹ Prop. 2025/26:230, bet. 2025/26:MJU28, rskr. 2025/26:403.

² Senaste lydelse 2025:270.

³ Senaste lydelse 2025:42.

9 §⁴ Vid tillämpningen av 4 och 8 §§ ska hänsyn tas också till andra beslut enligt 7 kap. 3, 5, 6, 9 eller 22 §, förbud enligt 7 kap. 11 § andra stycket, beslut om dispens enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 8 kap. 1 eller 2 §, förelägganden och förbud enligt 12 kap. 6 § fjärde stycket, beslut enligt 18 § och 18 b § första stycket 1 skogsvårdslagen (1979:429), beslut om föreskrifter som avses i 20 § tredje stycket 1 fiskelagen (1993:787) samt beslut som avses i 14 kap. 5–7 och 10–13 §§ plan- och bygglagen (2010:900). Detta gäller under förutsättning att besluten har meddelats inom tio år före det senaste beslutet. Dessutom ska sådan inverkan av hänsynstaganden enligt 30 § skogsvårdslagen som i särskilda fall har inträtt inom samma tid uppmärksammas.

Att en rätt till talan, ersättning eller inlösen med anledning av ett sådant beslut har förlorats på grund av bestämmelserna i 12 eller 13 § eller motsvarande bestämmelser i plan- och bygglagen hindrar inte att beslutet beaktas enligt första stycket.

13 §⁵ Om det inte finns någon överenskommelse om ersättning enligt 4 eller 11 § eller om inlösen enligt 8 § och rätten till talan inte har gått förlorad enligt 12 §, ska den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen väcka talan mot den som är skyldig att betala ersättning eller att lösa in fastigheten. Talan ska väckas hos mark- och miljödomstolen inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har fått laga kraft. Om talan inte väcks inom den tiden går rätten till ersättning eller inlösen förlorad.

Om anspråket grundas på ett beslut som avses i 4 § första stycket 9, ska talan i stället väckas inom ett år från det att föreskrifterna har trätt i kraft.

15 a § Om ersättning enligt 4 § första stycket 7 har betalats ut får fastighetsägaren förpliktas att betala tillbaka ersättningen eller en del av den, om

1. dispens har getts eller förhållandena i övrigt har ändrats efter utbetalningen så att den begränsning av markanvändningen som följde av det ersättningsgrundande beslutet helt eller delvis har upphört, och

2. det är skäligt med hänsyn till fastighetsägarens nytta av de ändrade förhållandena och omständigheterna i övrigt.

Fastighetsägaren får också förpliktas att betala tillbaka ersättningen om en åtgärd har vidtagits i strid med det ersättningsgrundande beslutet och tillsynsmyndigheten har beslutat att inte kräva rättelse.

Talan om återbetalning enligt första stycket ska väckas vid mark- och miljödomstolen senast tio år efter det att ersättningen betalades ut. Talan om återbetalning enligt andra stycket ska väckas vid samma domstol inom ett år från det att beslutet som anspråket grundas på har fått laga kraft och senast tio år efter det att ersättningen betalades ut. Rätten att föra talan går annars förlorad.

1. Denna lag träder i kraft den dag som regeringen bestämmer.

2. Bestämmelserna i 31 kap. 4 och 9 §§ i den nya lydelsen tillämpas även i mål om ersättning med anledning av ett sådant beslut som avses i 31 kap. 4 § första stycket 7, där talan om ersättning har väckts före ikraftträdandet.

⁴ Senaste lydelse 2025:270.

⁵ Senaste lydelse 2025:42.

ROMINA POURMOKHTARI

Anna Josefsson
(Klimat- och
näringslivsdepartementet)